

TEATR im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

Hanoch Levin
UDRĘKA ŻYCIA

/MLECHET HA'CHAJIM/

PRZEKŁAD **Agnieszka Olek**

REŻYSERIA I SCENOGRAFIA
Iwona Kempa

WSPÓŁPRACA REŻYSERSKA
Ana Nowicka

KOSTIUMY
Anna Sekuła

MUZYKA
Bartosz Chajdecki

OBSADA:

JONA POPOCH **Tomasz Międzik**

LEWIWA **Anna Tomaszewska**

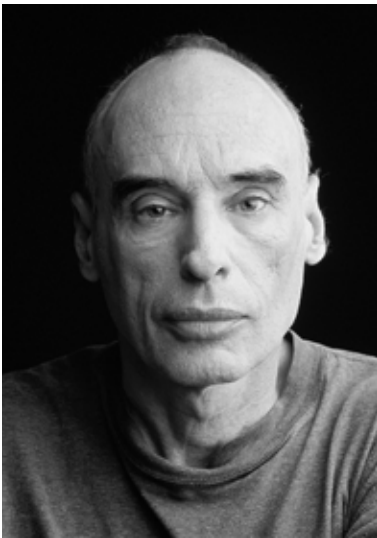
GUNKEL **Radek Krzyżowski**

NA WIOŁONCZELI GRA

Piotr Głuszyński /Adam Woźniak

Licencja na wystawienie utworu została wydana przez Agencję Dramatu i Teatru ADIT

PREMIERA 1 października 2011 SCENA MINIATURA

Hanoch Levin

Wybitny dramatopisarz i reżyser izraelski. Urodził się w Tel Awiwie w 1943 roku w ortodoksyjnej rodzinie żydowskiej. Jego rodzice byli emigrantami z Polski – przybyli z Łodzi do Palestyny w 1935 roku. Levin uczył się w ortodoksyjnej szkole podstawowej, ale po śmierci ojca (miał wówczas dwanaście lat) zaczął stopniowo odrzucać tradycję religijną i styl życia zgodny z jej zasadami. Odbył służbę wojskową w armii izraelskiej, a następnie studiował literaturę hebrajską i filozofię na uniwersytecie w Tel Awiwie. Już w czasie studiów pisywał satyryczne artykuły i wiersze, które publikował w czasopiśmie studenckim *Dorban* (*Jeż*). Ostrze jego satyry zwracało się przede wszystkim przeciwko mentalności żydowskiej – ten klimat naznaczy również całą jego późniejszą twórczość. Dojrzałą karierę pisarską i reżyserską rozpoczął w 1968 roku, programem satyrycznym *Ja, ty i następna wojna*, a od roku 1972 zaczął pisać komedie rodzinne (*Hefec*, *Jakobi i Leidental*, *Szyc*). Pojawiały się w nich elementy groteski, dało się też odnaleźć wpływy teatru absurdu. Później jego zainteresowania zwróciły się w stronę mitologii i starożytnych tekstów hebrajskich (*Egzekucja*, *Męki Hioba*). Od połowy lat osiemdziesiątych łączył w swojej twórczości obydwa wcześniejsze nurty: satyryczno-komediowy z mitologicznym, wracał również do tematów politycznych – jak np. w kabarecie *Patriota*, wystawianym podczas

wojny w Libanie w 1982 roku, czy w sztuce *Morderstwo* (1998), poświęconej konfliktowi izraelsko-palestyńskiemu. W ostatnich latach powrócił do komedii rodzinnych – z tego okresu pochodzi właśnie *Udręka życia* (1989). Oprócz wymienionych, do jego najważniejszych utworów scenicznych należą: *Krum* (1975), *Sprzedawcy gumek* (1978), *Zimowy pogrzeb* (1978), *Pakujemy manatki* (1983), *Śniący chłopiec* (1993), *Dziwka z Ohio* (1997), *Requiem* (1999). Opublikował pięćdziesiąt sześć dramatów, z których trzydzieści trzy wystawiono na scenie za jego życia (w tym dwadzieścia dwa w jego reżyserii, na najważniejszych scenach izraelskich). Pisał również opowiadania, teksty piosenek, wiersze i utwory dla dzieci. Zmarł w 1999 roku. Jego sztuki porównywane są najczęściej do utworów Becketta, Ionesco, Artauda, Brechta i Pintera. W ostatnich latach były tłumaczone na wiele języków i wystawiane na scenach całego świata. Niepowtarzalny styl Lewina łączy w sobie komizm z tragizmem, weryzm z groteską i absurdem, liryzm z naturalizmem, a nawet z obscenicnością. Jedną z największych zalet jego twórczości jest jednak połączenie lokalnego kolorytu żydowskiego – żydowskich tradycji i specyficznego poczucia humoru – z uniwersalną, zrozumiałą w każdym kręgu kulturowym problematyką.

REŻYSERIA I SCENOGRAFIA

Iwona Kempa

Absolwentka teatrologii na Uniwersytecie Jagiellońskim i Wydziału Reżyserii Dramatu w PWST w Krakowie. Laureatka nagrody im. Bohdana Korzeniewskiego przyznawanej młodym reżyserom przez miesięcznik „Teatr”. Debiutowała w 1996 r. w Teatrze im. Wilama Horzycy w Toruniu *Karykaturami* J. A. Kisielewskiego. W toruńskim teatrze zrealizowała również *Końcówkę* S. Becketta, *Samotny Zachód* M. McDonagha, *Sztukę* Y. Rezy, *Woyzecka* G. Büchnera, *Niebieski, niebieski, niebieski* Z. Egressy'ego, *Plażę* P. Asmussena, *Dwa i pół miliarda sekund* S. Becketta, *Pakujemy manatki* i *Zimowe ceremonie (Zimowy pogrzeb)* H. Levina, *In Extremis* H. Brentona, *Ślubuję ci miłość i wierność* J. Háya. Współpracowała także z teatrami w Opolu, Kaliszu, Łodzi, Bydgoszczy, Poznaniu, Wrocławiu, Warszawie i Krakowie. Do innych najważniejszych jej spektakli należą: *Wspólny pokój* Z. Uniłowskiego, *Choroba młodości* F. Brücknera, *Alicja po drugiej stronie lustra* wg L. Carrolla, *Miłość do trzech pomarańczy* na podstawie baśni scenicznej C. Gozziego, *Kształt rzeczy* N. LaBute'a, *Kamień i popioły* D. Denisa, *Portugalia* Z. Egressy'ego, *Dzień Walentego* I. Wyrpajewa. Iwona Kempa jest laureatką wielu festiwali teatralnych m.in.: Ogólnopolskiego Festiwalu Sztuki Reżyserskiej

„Interpretacje” w Katowicach (*Kaleka z Inishmaan* M. McDonagha), Festiwalu Małych Form Teatralnych „Kontrapunkt” w Szczecinie (*Samotny Zachód* M. McDonagha), Ogólnopolskiego Festiwalu Prapremier w Bydgoszczy (*Portugalia* Z. Egressy'ego oraz *Kamień i popioły* D. Denisa), Ogólnopolskiego Festiwalu Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona” w Zabrzu (*Plaża* P. Asmussena). Spektakl *Końcówka* S. Becketta w reżyserii Iwony Kempy został uhonorowany nagrodą aktorską na Kaliskich Spotkaniach Teatralnych, a także specjalnym wyróżnieniem jury na estońskim festiwalu „Sen nocy zimowej”. Od października 2006 r. Iwona Kempa jest dyrektorem artystycznym Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu. W 2008 roku została laureatką katowickich „Interpretacji” – jej spektakl *Pakujemy manatki* na podstawie sztuki H. Levina uhonorowano „Laurem Konrada”. W Teatrze im. Juliusza Słowackiego w Krakowie wyreżyserowała *Rozmowy poufne* I. Bergmana (Nagroda Dziennikarzy na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym KONTAKT w Toruniu) i *Intymność* H. Kureishiego. Ostatnio sięgnęła po tekst *Gody życia* S. Przybyszewskiego, reżyserując go w toruńskim Teatrze im. Wilama Horzycy.

WSPÓŁPRACA REŻYSERSKA **Ana Nowicka**

Urodzona w Krakowie. Dyrektor Teatru BARAKAH w Krakowie, wiceprezes Fundacji Dziesięciu Talentów na rzecz Teatru BARAKAH. Aktorka, reżyser, absolwentka Wydziału Aktorskiego PWST w Krakowie. Na scenie zadebiutowała jako studentka PWST w *Lunatykach* wg H. Brocha (reż. Krystian Lupa) w Starym Teatrze w Krakowie. Laureatka nagrody aktorskiej na Ogólnopolskim Festiwalu Komедii TALIA w Tarnowie za rolę w spektaklu *Moralność pani Dulskiej* G. Zapolskiej (reż. Stanisław Świder), oraz nagród reżyserskich: II nagrody na Festiwalu Sztuki Teatralnej w Rybniku za spektakl *Szafa* M. Kufel i M. Białego (2007), nagrody na Festiwalu Dramaturgii Współczesnej w Warszawie za spektakl *Klinika Dobrej Śmierci* J. Getnera (2009), nagrody za spektakl *Szyc* H. Levina na I Festiwalu Debiutantów w Toruniu – PIERWSZY KONTAKT (2011). W 2011 roku otrzymała Stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za projekt teatralny „Levin i inni – sceny z życia” realizowany w Teatrze BARAKAH. Wyreżyserowała także spektakle: *Cin* M. Kufel, *Damska Toaleta* R. Santany, *Jednoręki ze Spokane* M. McDonagha. Związana również z tarnowskim Teatrem im. L. Solskiego jako reżyserka i aktorka. Najciekawsze role teatralne stworzyła w *Pokojówkach* J. Geneta (reż. Tanja Miletić), *Skórze węża* S. Snajdera (reż. Tanja Miletić), *Antygonie* Sofoklesa (reż. Ireneusz Janiszewski), *Śnie nocy letniej* W. Szekspira (reż. Zbigniew Najmoła), *Wszystko o kobietach* M. Gavrana (reż. Krzysztof Prus).

KOSTIUMY **Anna Sekuła**

Scenografka i kostiumografka. Absolwentka Wydziału Architektury Politechniki Krakowskiej oraz Studium Scenografii ASP w Krakowie. Przez ponad 20 lat związana była z Teatrem im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Współpracowała także z Teatrem Starym, Teatrem Ludowym i Teatrem Bagatela w Krakowie, Teatrem Polskim w Warszawie, Teatrem Polskim we Wrocławiu oraz z teatrami w Gdańsku, Opolu, Rzeszowie i Toruniu. Do jej najważniejszych osiągnięć należą projekty scenograficzne i kostiumograficzne do takich spektakli jak: *Opowieści Lasku Wiedeńskiego* O. von Horvatha, *Niebezpieczne związki* Ch. Hamptona, *Nie-Boska komedia* Z. Krasińskiego, *Czerwone nosy* P. Barnesy, *Cyd* S. Wyspiańskiego, *Trędowata* H. Mniszkówny, *Moralność pani Dulskiej* G. Zapolskiej, *Królowa Śniegu* Ch. H. Andersena (wszystkie w reż. Włodzimierza Nurkowskiego); *Juliusz Cezar* W. Szekspira, *Żabusia* G. Zapolskiej (reż. Jerzy Goliński); *Pan Jowialski* A. Fredry (reż. Kazimierz Dejmek), *Kupiec wenecki* W. Szekspira (reż. Tadeusz Minc); *Wesele* E. Canettiego (reż. Bogdan Hussakowski); *Obóz wszystkich świętych* T. Nowakowskiego (reż. Mikołaj Grabowski); *Uzdrowiciel* B. Friela (reż. Katarzyna Deszcz); *Dożywocie* A. Fredry (reż. Tomasz Obara), *Tango* S. Mrożka (reż. Krzysztof Orzechowski), *O rozkoszy* M. Wojtyłki (w reż. autora). Za kostiumy do spektaklu *Opowieści gargantuiczne* wg F. Rabelais'go (reż. Katarzyna Deszcz) otrzymała nagrodę na Festiwalu Teatrów Ogródkowych w Warszawie, natomiast za scenografię do przedstawień *Pan Jowialski* A. Fredry (reż. Krzysztof Orzechowski) i *Ślub* W. Gombrowicza (reż. Elmo Nüganen) – nagrody na Ogólnopolskich Konfrontacjach Teatralnych „Klasyka Polska” w Opolu. Z Iwoną Kempą współpracowała przy takich realizacjach jak: *Rozmowy poufne* I. Bergmana, *Ślubuję ci miłość i wierność* J. Háy'a, *Kaleka z Inishmaan* M. McDonagha, *Intymność* H. Kureishiego.

MUZYKA **Bartosz Chajdecki**

Jeden z najzdolniejszych kompozytorów młodego pokolenia. Pisze muzykę dla teatru, filmu i telewizji. Komponować zaczął w wieku 12 lat, a cztery lata później rozpoczął współpracę z krakowskim Teatrem Akne, gdzie pisał głównie na potrzeby stworzonego przez siebie kwartetu Ariel. Za muzykę do spektaklu *A Little Requiem for Kantor* (reż. Zofia Kalińska) otrzymał prestiżową nagrodę Fringe First na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Edynburgu. Spektakl wystawiono ponad sto razy, m.in. w Anglii, Niemczech, Francji i Brazylii. Z wyróżnieniem ukończył krakowską Akademię Muzyczną w klasie kontrabas, a następnie został stypendystą European Association for Jewish Culture. W trakcie studiów jako kompozytor i konsultant muzyczny współpracował m.in. z Teatrem Samuela Becketta w Londynie, DeMarco Venue w Edynburgu, Wildwood Opera Festival w Little Rock (USA), Yale School of Drama, New York School of Visual Arts. Komponował muzykę do spektakli takich twórców jak: Piotr Kruszczyński (*Hysterikon* I. Lausund, *Biedronki powracają na zimę* W. Sigariewa, *Człowiek z Bogiem w szafie* M. Walczaka), Karina Piwowarska (*Kufehek* J. Purzyckiego, *Gąska* N. Kolady, *Powinni tego zabronić* P. Jurka, *Śnieg* S. Przybyszewskiego), Marta Ogrodzińska (*Dulscy z o.o.* wg G. Zapolskiej, *Utracona cześć Katarzyny Blum* H. Bölla, *Dżuma* A. Camusa). Z Iwoną Kempą współpracował przy *Zimowych ceremoniach* (*Zimowy pogrzeb*) H. Levina, *Intymności* H. Kureishiego i *Godach życia* S. Przybyszewskiego. Jest również autorem muzyki do popularnego serialu telewizyjnego *Czas honoru* oraz do filmów dokumentalnych *Moje powstanie* (reż. Anna Taborska), *Tatrzański Park Narodowy – Misterium przyrody* (reż. Ewa Banaszkiewicz) i obrazów krótkometrażowych *Ela* i *Grzech* (reż. Anna Taborska). W swoim dorobku ma także utwory orkiestrowe: *Sonety krymskie* (pieśni do słów Adama Mickiewicza), *Destination Unknown* (suiata na orkiestrę i instrumenty solowe), *Skrzypce nocą* (suiata na orkiestrę i skrzypce solo), *Hymn* (uwertura na orkiestrę i chór), *Edyta Stein* (pieśń symfoniczna).

Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie

pl. Św. Ducha 1, 31-023 Kraków, tel. 12 424 45 00, fax 12 424 45 06
www.slowacki.krakow.pl

Krzysztof Orzechowski Dyrektor Naczelny i Artystyczny
Ewa Szafran Zastępca Dyrektora

Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie
jest instytucją kultury
Województwa Małopolskiego

NOTATKI
